

Årsredovisning 2019

Jämtlands Räddningstjänstförbund

Vår omtanke – Din trygghet

Årsredovisning

Innehåll

Vår förbundsdirection 2019	1
Förbundsordförande har ordet	2
Räddningschefen om verksamhetsåret	4
Om förbundet	6
Medlemskommuner	6
Fakta om förbundet	6
Förvaltningsberättelse	8
Måluppfyllnad mot ägardirektiv och god ekonomisk hushållning	8
Styrmodell och målområden	8
Uppföljning av målen	9
Förbundsgemensam verksamhet	10
Förbundets organisation	10
Trygghetens Hus	12
Räddningsverksamhet	13
Insatsledning	13
Operativa händelser	13
Beredskapsverksamhet	14
Bemannning heltid	14
Räddningstjänstpersonal i beredskap	15
Avtackningar	15
RiB-organisationen	16
Teknisk verksamhet	17
Utbildnings- och övningsverksamhet	18
Övning/utbildning	18
Förebyggande verksamhet	20
Administrativ verksamhet	24
Administration	24
Fastighetsåtgärder	24
Miljö	26
Kommunikation och information	27
Personal	30
Resultat och ställning	32
Resultaträkning	32
Årets resultat och ställning	32
Investeringsredovisning	34
Redovisningsprinciper	35
Balansräkning	36
Kassaflödesanalys	37
Noter	38
Revisionsberättelse 2019	41

Produktion av årsredovisning

Erik Palmgren - Ekonomiansvarig och Kanslichef

Foton

Erik Palmgren - Ekonomiansvarig och Kanslichef

Monica Landin - Kommunikatör

JS/Sverige

Framsida

Jessica Hansson - RiB-anställd brandman

Från bakre raden och framåt; Leif Hagberg, Pierre Widell, Mikael Karlsson, Göran Bergström, Johnny Malmsten, Annika Nilsson, Maud Peekar, Sune Halvarsson, Stephen Jerand, Pontus Nissblad och Anna Martin.

Vår förbundsdirection 2019

Direktionen

Direktionen genomförde under 2019 sex sammanträden. Inledningsvis på verksamhetsåret, fick ledamöterna i direktionen en information av verksamheten gällande organisation, regelverk och lagstiftning. Efter samråd i presidiet för direktionen, beslutades att lägga en direktionsutbildning till januari 2020. Detta för att ge ledamöterna en erfarenhet av verksamheten för att bättre kunna ta del av kommande utbildning. I övrigt har mötena genomförts med en nästan 100% närvaro.

Östersunds kommun

Ordförande, Stephen Jerand (kd)
Ledamot, Leif Hagberg (c)
Ledamot, Björn Sandal (s)
Ersättare, Anna Martin (m)
Ersättare, Mireya Melander (I)
Ersättare, Johnny Malmsten (s)

Krokoms kommun

Ledamot, Peter Johansson (c)
Ersättare, Mikael Karlsson (s)

Strömsunds kommun

1:e vice ordförande, Göran Bergström (s)
Ersättare, Nils-Bengt Nilsson (c)

Bergs kommun

Ledamot, Maud Peekar (c)
Ersättare, Daniel Hillbom (m)

Bräcke kommun

Ledamot, Yngve Hamberg (s) har ersatt
Pierre Widell (s)
Ersättare, Joakim Blomqvist (c)

Ragunda kommun

Ledamot, Stefan Nilsson (kd)
Ersättare, Annika Nilsson (s)

Härjedalens kommun

2:e vice ordförande, Sune Halvarsson (s)
Ersättare, Pontus Nissblad (m)

Förbundsordförande har ordet

Stephen Jerand - Förbundsordförande

Då har den nya förbundsdirektionen hanterat ett verksamhetsår med Räddningstjänstförbundet. Den nya direktionen tog över en ledningsmiljö som det senaste året präglats av låg närvaro på direktionmötena. En omständighet som bidragit till att flera beslut fattas Per Capsulam. Enligt min uppfattning mycket beklagligt. Verksamheten kräver mer av politiken!

Inför första direktionsmötet hade jag en bra överlämning från förbundschefen Lars Nyman med medarbetare. En viktig synpunkt från verksamheten, var just den sviktande närvaron av politikerna i direktionen.

Vid första direktionsmötet lades extra tid på att poängtera direktionens ansvar, inte bara för verksamheten och dess utövare, utan att förvalta förtroendet från medborgarna att ansvara för en fungerande räddningstjänstverksamhet över hela förbundets geografiska yta. Direktionen var efter en samsynsdiskussion helt enig att uppdraget i direktionen kräver engagemang och intresse. Så startades då arbetet för 2019! En ny mandatperiod med nya politiker, många utan tidigare erfarenhet av kommunal räddningstjänst.

Förbundet lämnade verksamhetsåret 2018 efter att ha genomfört en gigantisk släckningsinsats gällande den sommarens omfattande skogsbränder. Medarbetarna i förbundet ska ha all heder och respekt för genomförandet av denna släckningsinsats! En insats som även granskats och sammanfattats i en nationell rapport. Glädjande var att Jämtlands räddningstjänstförbund fick positiv feedback och den gemensamma ledningsfunktionen i Trygghetens Hus visade återigen på robusthet och uthållighet. Den samlokalisering som Trygghetens Hus skapat har över tid bevisat flera gånger att det är en framgångsmodell.

Inledningsvis på verksamhetsåret, fick ledamöterna i direktionen en information av verksamheten gällande organisation, regelverk och lagstiftning. Efter samråd i presidiet för direktionen, beslutades att lägga en direktionsutbildning till januari 2020. Detta för att ge ledamöterna en erfarenhet av verksamheten för att bättre kunna ta del av kommande utbildning.

Dessutom har under 2019 organisationen förändrats mm, så även den synpunkten var en anledning till att avvakta med utbildningsinsatsen. Utbildningen genomfördes på Wången den 16–17 januari 2020 med mycket bra resultat. Under verksamhetsåret har inte alla planerade direktionmöten genomförts. I det fall beslutsärenden saknats, har mötena ställts. I övrigt har mötena genomförts med en nästan 100% närvaro.

En återkommande problembild för direktionen är den ekonomiska situationen. Vid ägarsamrådet i maj 2019 fattades efter föredragning om det ekonomiska läget, ett positivt beslut. Utifrån skogsbränderna 2018 fanns ett kvarvarande kapital som enligt förbundsordningen skulle ha återbetalats till medlemskommunerna. Men, beslutet blev att förbundet behöll detta kapital för att utan höjda medlemsbidrag, kunna hantera både verksamhetsåret 2020 och 2021. Dessa förhoppningar grusades dock under sommaren 2019 då en ny prognos från KPA visade på ökade pensionskostnader.

Den ekonomiska situationen är en prioriterad uppgift för direktionen under 2020 och kommande ägarsamråd. Till detta kommer behovet att utifrån arbetsmiljölagen, vidta omfattande åtgärder gällande flera brandstationer, Brunflo i synnerhet. Ordföranden i ägarsamrådet, Bosse Svensson (C) Östersunds kommun, är informerad. Till detta har förbundschefen Lars Nyman och jag upprättat ett PM för vidare handläggning och åtgärd av Brunflo brandstation. En diskussion pågår även gällande ett par brandstationer till.

Under året har direktionen invigt Hede brandstation. Ett mycket trevligt uppdrag. Hede brandstation har nu fått en rejäl uppfräschning och även höjt nivån på sina fordon. En invigning som lokal media speglade på ett synnerligen trevligt sätt.

Inför sommaren 2019 diskuterades skogsbränderna 2018 intensivt i direktionen och i verksamheten. Frågan var om kommande sommar skulle upprepa sig med nya skogsbränder. Direktionen informerades proffsigt om hur verksamheten förberedde sig inför en ny het sommar. En lättnadens suck kunde dock dras, när sommaren passerade utan större problem. Förberedelserna var dock intensiva och förbundet stod på tå för att möta nya insatser.

Under året har förbundsledningen förstärkts på ett robust sätt. Dels genom att anställa en HR-chef och en kommunikatör. Bägge har starkt bidragit till förbundets verksamhet. Kommunikatören har framför allt i sociala medier lyft förbundets verksamhet. Synnerligen viktigt då en mängd förebyggande information lämnas ut till medborgarna den vägen. HR-chefen har med kraft tag sig an förbundets ansvar vad gäller rekryteringar, arbetsmiljö, lönbildningsarbetet mm. Sammantaget känner jag som förbundsordförande en trygghet i den kompetens som både HR-chefen och kommunikatören tillfört verksamheten. Den kompetensen tillsammans med den redan befintligt höga kompetensen bland medarbetarna skapar en trygghet för direktionens arbete.

Jag vill särskilt nämna mycket kvalitativa ekonomiska redovisningar av kanslichefen tillika ekonomiansvarig.

Avslutningsvis vill jag även från direktionen påpeka det goda samarbetet med ägarsamrådet. En inte helt enkel sammansättning av företrädare från 7 st. kommuner.

Under verksamhetsåret 2020 kommer direktionen att ta med erfarenheter och synpunkter från 2019 för fortsatt utveckling av förbundet.

Det nationella kravet att förbundet ska ingå i en systemledningsmiljö måste beaktas, särskilt som det troligen blir ett lagkrav. Verksamhetsåret har varit konstruktivt och jag är hedrad över att ha uppdraget att vara ordförande i förbundet. Mycket bra samverkan med medarbetarna i verksamheten och en stark samsyn i direktion. Förbundets verksamhet spänner över ett ibland outgrundligt brett perspektiv, imponerade resultat har redovisats!

Nu spänner vi bågen inför 2020! Nya utmaningar för medborgarnas bästa!

Stephen Jerand (KD)
Förbundsordförande

Räddningschefen om verksamhetsåret

Lars Nyman – Räddningschef & Förbundschef

Inledning

Måluppfyllelsen har varit god med vissa undantag som redovisas här i rapporten. Inträffade händelser som föranledde insats från oss blev betydligt färre än 2018, mestadels beroende på en inte lika torr sommar som föranledde markbränder. Både hjärtstoppslarmen och IVPA händelserna har ökat senaste tiden och direktionen har sagt upp avtalet med regionen. I sak har inte direktionen någon annan inställning än att verksamheten skall fortgå men en genomlysning av befintligt avtal bör göras för att anpassa mot dagens förhållanden.

Räddningstjänstförbundets ekonomiska förutsättningar fortsätter att succesivt avta och där flertal åtstramningar har genomförts. I den rådande situation som räddningstjänstförbundet nu befinner sig i kommer det att krävas politiska beslut om vilken ambitionsnivå som skall gälla. Trots denna arbetssituation har all personal solidariskt anpassat sig till de besvärliga förhållanden som det medfört och utfört sina åtaganden på ett föredömligt sätt.

Ekonomi

Inför 2019 års verksamhetsår togs beslutet av ägarna om nya ramar där 2 mnkr togs bort från förbundets ekonomiska ram. Inför verksamhetsåret har ytterligare 1,6 mkr rationaliserats bort. Ägartillskotten har inte anpassats mot kostnadsutvecklingen.

Ägarsamrådet beslutades att förbundet fick behålla de inbetalda självriskerna som extra finansieringsmedel i kompensation för att uppräknings av ramarna uteblir år 2020 och 2021.

Ett arbete pågår med att identifiera möjliga effektiviseringsåtgärder i verksamheten för att under 2020 och 2021 kunna genomföra beslutade åtgärder och anpassa "uniformen" till en mindre storlek.

Personal

Förbundets förebyggande verksamhet har också 2019 haft en mycket hög arbetsbelastning bland annat beroende på vakanser och föräldraledigheter. Detta har krävt prioriteringar av verksamheten och resulterat i att tillsynsmålen inte heller nåtts under 2019. Lyckade rekryteringar, med två brandingenjörer, som tillträder första halvåret 2020 kommer därför stärka förutsättningarna att uppnå förväntade resultat.

Direktionen har beslutat om en omorganisering, av den övergripande förvaltningsorganisation, vilket föranledde en ny befattning som Stf Räddningschef som rekryterades internt. Utifrån denna förändring har beslut fattats av förbundschefen om en omorganisering av den övriga ledningsstrukturen och som genomfördes under hösten. Beslut har även fattats om att organisera om alla brandbefäl och brandmän till ett mer effektivt nyttjande av befintlig personal och som träder i bruk mars 2020. Avtalet för RiB personal, deltidsanställda brandmän, har trots det vi förutspådde tidigare, ifrågasatts gällande vissa tolkningar. Vi har efter ett flertal överläggningar och ansett att arbetsgivarens tolkning är den rätta med stöd av den centrala arbetsgivarpartnern, Sobona. Övrigt med RiB personal är att omsättningen ändock fortgår men i mer begränsad omfattning än tidigare.

Fastighetsåtgärder

Strömsunds kommun har fattat beslut om att anpassa brandstationen i Hammerdal för att stärka rekryteringsmöjligheterna och öka jämställdheten. Glädjande i detta beslut är att de delar som rör ombyggnationen av dam- och herromklädningsrummen inte blir någon hyresreglering för förbundet enligt den Gemensamma rekryteringsstrategi RiB som ägarkommunerna beslutat om. Förhoppningsvis är detta ett beslut som följs av övriga ägarkommuner vid upprustningar av brandstationer för att underlätta rekryteringen och skapa en bättre arbetsmiljö. Räddningstjänstförbundet har även, utifrån ekonomiska förutsättningar, genomfört mindre lokalanpassningar och förbättringsåtgärder på en del stationer.

Handlingsprogram

Ett nytt handlingsprogram har upprättats för denna mandatperiod och remissförfarande pågår och där målet är att det skall antas i början på 2020. Direktionen utsåg en arbetsgrupp, med tre politiker och en tjänsteman, som utformat våra inriktningsmål och därigenom legat som grund för vilka mål som skall prioriteras i kommande verksamhet.

Verksamhet

Efterarbetet efter skogsbränderna 2018 med återställning av förlorad, förbrukad samt förstörd utrustning har pågått under året. Arbetet med återställningar av vägar och brandgator pågår fortfarande och ersättningsanspråken för dessa arbeten skall bearbetas. Till och med 2019 har räddningstjänstförbundet utbetalat drygt 82 mkr. Av dessa ersättningar utgör ca 17 mkr personal och ca 2,7 mkr stöd från andra kommuner för att nämna några exempel. Räddningstjänstförbundet fortsätter att bli mer engagerad på nationell nivå. Två av våra brandingenjörer deltar i nationella uppdrag åt Myndigheten för samhällsskydd och beredskap, MSB, både som sakkunniga och referenspersoner. Vår HR funktion deltar aktivt i dom centrala förhandlingar gällande nya löneavtal mm. Arbeta har genomförts för att engagera en konferens gällande skogsbrand som även MSB har beslutat att samordna med oss som initiativtagare.

Genom ett digert arbete har avdelningen som ansvarar för utbildningar, både internt och externt, ökat intäkterna med ca 70 % för den externa utbildningen.

Lars Nyman
Räddningschef

Om förbundet

Medlemskommuner

Jämtlands räddningstjänstförbund är ett kommunalförbund bestående av Östersund, Krokom, Strömsund, Berg, Bräcke, Ragunda och Härjedalens kommuner. Samarbetet inleddes 2004 mellan Östersund, Krokom och Strömsunds kommuner. 2010 blev Berg och Bräcke kommuner medlemmar, 2012 anslöt sig också Ragunda kommun och sedan 2015 är även räddningstjänsten i Härjedalen medlem i Jämtlands räddningstjänstförbund.

Fakta om förbundet

Brandstationer

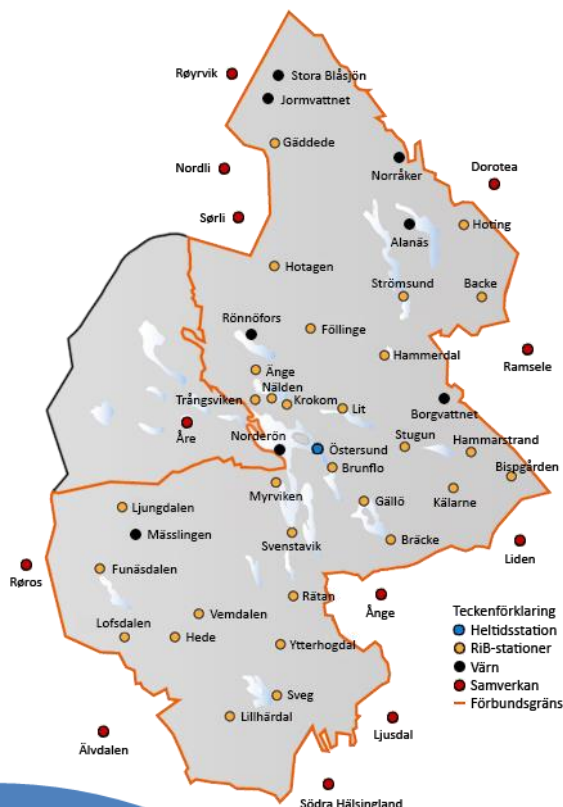
1 Heltidsstation
30 Deltidsstationer
8 Räddningsvårn
Totalt ca 500 anställda

I beredskap dygnet runt året om

1 Inre befäl
2 Yttre befäl
29 Styrkeledare
91 Brandmän
I beredskap 24/365 totalt 123 personer.

Befolkningsunderlag: 119 083 innevånare
Larm: ca 2 200 per år
Yta: 43 509 km² = ca 10 % av Sverige

Syftet med förbundet är att optimera nyttjandet av resurserna för kommunal räddningstjänst som återfinns i medlemskommunerna. Verksamheten ska inriktas på att ge människors liv, hälsa och egendom samt miljön med hänsyn till de lokala förhållandena ett tillfredsställande och likvärdigt skydd mot olyckor.

Vårt uppdrag

Jämtlands Räddningstjänstförbund har till uppgift att svara för medlemskommunernas räddningstjänstverksamhet samt därtill anknutna verksamheter.

Det åligger förbundet särskilt att:

- Aktivt verka för och samordna förebyggande verksamhet inom förbundets ansvarsområde samt samarbeta med medlemskommunerna och därvid ingå i kommunernas säkerhetssamordnargrupper.
- Ansvara för åtgärder som underlättar för enskilda att ta sitt ansvar.
- Ansvara för sotning och brandskyddskontroll.
- Ansvara för tillsyn av enskilda att de uppfyller sina skyldigheter enligt LSO.
- Ansvara för kommunal räddningstjänst.
- Ansvara för undersökning av olycksorsak, förlopp och insats.

Vision

*"Vår omtanke
-
Din trygghet"*

Förvaltningsberättelse

Förbundets huvuduppgift är att leverera bra service och efterfrågade tjänster till alla som bor i och besöker våra ägarkommuner. Jämtlands räddningstjänstförbund arbetar därför ur ett helhetsperspektiv där all verksamhet ytterst syftar till att bidra till medborgarnas och besökarnas trygghet och säkerhet. En helhet som, förutom en god service, också ska borge för en god ekonomisk hushållning med förbundets resurser. Förbundet stödjer också ägarkommunerna i arbetet med krishantering, samt att upprätta ett handlingsprogram för verksamhet i samverkan med ägarkommunerna. Verksamheten inom förbundet har under perioden bedrivits enligt intentionerna i gällande lagstiftningar för lagen om skydd mot olyckor samt enligt av direktionen antagna mål. De lagar som specifikt reglerar räddningstjänsten är främst Lag (2003:778) om skydd mot olyckor (LSO) och Lag (2010:1011) brandfarliga och explosiva varor (LBE). Verksamheten bedrivs också i enlighet med, av direktionen antagna, handlingsprogram enligt Lag (2003:778) om skydd mot olyckor.

Måluppfyllnad mot ägardirektiv och god ekonomisk hushållning

Ägarkommunerna har i förbundets ägardirektiv antagit följande två ekonomiska mål och som tillika är förbundets finansiella mål med betydelse för god ekonomisk hushållning;

- Inga överskridanden av budget accepteras.
- Förbundet ska finansiera utvecklingen av övningsområdet Furulund genom rationalisering av befintlig verksamhet.

Förbundet uppfyller delvis de finansiella målen med betydelse om god ekonomisk hushållning. Årets resultat på ca +3,6 mnkr innehåller jämförelsestörande intäkter av inbetalda självrisker från medlemskommunerna. På ägarsamrådet den 29 april beslutades att förbundet fick behålla självriskerna för 2018 års skogsbränder på 4,4 mnkr som extra finansieringsmedel i kompensation mot att ramen 2020 och 2021 förblir oförändrad och uppräknings utblir. Det försämrade plusresultatet förklaras i huvudsak av genomförda återanskaffningar av utrustning på -550 tkr som förstördes i skogsbränderna 2018 och vars finansiering öronmärktes i 2018 års egna kapital.

För vidareutveckling av Furulund Etapp 2 har finansiering skett genom rationalisering inom befintlig verksamhet.

Styrmodell och målområden

Förbundets verksamhet är indelad i fem målområden med medarbetaren i centrum. Målområdena är utformade för att harmoniera med målen i förbundets handlingsprogram 2016-2020 för förebyggande verksamhet och räddningstjänst. Olika färger har valts på målområdena för att symbolisera mångfald - en för förbundet angelägen fråga och vital för att kunna säkerställa fortsatt högt förtroende hos medborgare och besökare men även för att säkerställa god rekrytering av brandmän. Inom varje målområde finns definierade inriktningsmål som beskriver förbundets långsiktiga viljeinriktning. Utifrån varje inriktningsmål formuleras mätbara effektmål som ligger till grund för de aktiviteter som genomförs inom förbundet. Uppföljning av inriktningsmål och effektmål sker tre gånger per år och redovisas i delårsrapporter per april, augusti och årsredovisning.

Förbundets styrmodell och fem målområden

Målen samlade måluppfyllnad rapporteras i sammanställd tabellform med text och måluppfyllelseindikatorer.

✓	!	✗
Målet uppfyllt	Målet uppfylls delvis	Målet uppfylls inte

Måluppfyllnad 2019

Av förbundets sex inriktningsmål uppfylls ett helt och fem delvis. Bland effektmålen är det sex mål som inte uppfylls medan övriga 13 mål uppfylls helt eller delvis.

Uppföljning av målen

	Inriktningsmål	Effektmål	Måluppfyllnad	Resultat
	Förebyggande			
1	Förbundets verksamhet ska bidra till att antalet bränder och antalet omkomna /skadade i bränder ständigt minskar samt att egendomsskador och miljöpåverkan reduceras.	<ul style="list-style-type: none"> Antalet utvecklade bränder i byggnader ska minska. Antalet eldstadsrelaterade bränder ska minska, genomsnittet 2016 - 2018 var 32,0 bränder per år. 	Inriktningsmålet uppfylls delvis. Tre medlemskommuner hade fler bränder i byggnad per 1 000 invånare än föregående år, resterande fyra medlemskommuner har haft färre i antal. Genomsnittet för antalet eldstadsrelaterade bränder är högre 2017 - 2019 och uppgår till 32,7.	
	Räddningstjänst			
2	Räddningstjänsten ska - anpassad efter vår lokala riskbild - med rätt kompetens samt modernare teknik ge snabbare och rätt hjälp till förbundets medborgare samt besökare som drabbas av olyckor så att skador på människor, egendom och miljö minimeras.	<ul style="list-style-type: none"> Antal RiB personal som nyrekryteras ska var fler i antal än det antal som slutar För RiB personal ska beslutad beredskap och förmåga upprätthållas med rätt kompetens och befattning 100 % av årets totala antal beredskapstimmor. Samtliga som blir uttagna till befälsutbildning ska genomföra utbildningen med slutbetyg godkänt via erhållet kursintyg. All operativ heltids personal ska ha en fastställd kompetensutvecklingsplan. 100 % av alla RiB ska genomföra 8 timmar övningsverksamhet på Furulund. All RiB-personal ska genomföra 41 timmar lokal övningsverksamhet. 	Inriktningsmålet uppfylls delvis. Antalet RiB som börjat är 48 och slutat 37. 100% beredskap dygnet runt, alla dagar nås endast delvis p.g.a. vakanser på vissa stationer. De som genomgått befälsutbildningen under året har samtliga godkänts. Vid medarbetarsamtalen har kompetensutvecklingsplaner upprättats. Andelen RiB personal som övat på övningsområdet uppgick till 71,4%. Övningsregistreringen i Daedalus släpar då flera stationer är sena med registreringen.	
3	Vid såväl små som stora olyckshändelser ska samhällets samlade resurser nyttjas optimalt.	<ul style="list-style-type: none"> Minst två årliga stabsövningar ska genomföras. Personal som skall verka i stab skall erhålla utbildning i stabsmetodik. 	Personal som berörs av stabsarbetet har erhållit en två dagars introduktion, men ingen övning är genomförd	
	Medarbetare			
4	Förbundet ska uppfattas som en jämställd och attraktiv arbetsgivare med arbetsplatser som erbjuder goda arbets- och anställningsförhållanden.	<ul style="list-style-type: none"> Friskhetsnärvaron bland heltidspersonalen ska uppgå till 100 %. Skyddsronder ska genomföras på samtliga arbetsplatser. Andelen kvinnor i förbundet ska öka. Resultatet av medarbetarenkäten ska uppgå till 100 % i nöjdmedarbetarindex. Ett arbete med värdegrunder skall införas under året i första hand för heltidspersonal. 	Inriktningsmålet uppfylls delvis. Förbundets friskhetsnärvaro uppgår till 97,2%. Rutinerna för skyddsronderna ses över nästa år. Andelen kvinnor har ökat till 15,4% (14,9% 2018) i förbundet. Två medarbetarundersökningar har genomförts under året. NPS uppgår för RiB-anställda till +38 och för heltidsanställda till +11. Under året har en omorganisation genomförts, en anledning till förändringen var att skapa goda förutsättningar att arbeta med värdegrundsfrågor.	
	Ekonomi			
5	Verksamheten i räddningstjänstförbundet ska genomföras inom ramen för en sund, balanserad och finansierad ekonomi där god ekonomisk hushållning och rationellt organiserad verksamhet utgör ledord.	<ul style="list-style-type: none"> Beslutad budget inom givna handlingsramar ska hållas. Utveckling av övningsområdet Furulund ska finansieras genom rationalisering av befintlig verksamhet. 	Inriktningsmålet uppfylls delvis. Förbundet redovisar ett driftunderskott på -301 tkr exklusive inbetalda självrisker och öronmärkta medel av 2018 års redovisade överskott. Vidareutvecklingen av Furulund Etapp 2 har finansierats genom rationalisering av befintlig verksamhet.	
	Miljö			
6	Förbundet ska i all sin verksamhetsutövning verka för en ekologiskt hållbar utveckling och smarta miljölösningar.	<ul style="list-style-type: none"> Energiförbrukningen i förbundets hyrda lokaler ska minska jämfört med föregående år. Under året ska samtliga prioriterade miljöaktiviteter i miljöhandlingsplanen genomföras. 	Inriktningsmålet uppfylls delvis. Genomförda aktiviteter följer förbundets miljöhandlingsplan och flera åtgärder är påbörjade eller genomförda. På brandstationer med eget abonnemang har energiförbrukningen minskat med 6,9 % totalt jämfört med 2018.	

Förbundsgemensam verksamhet

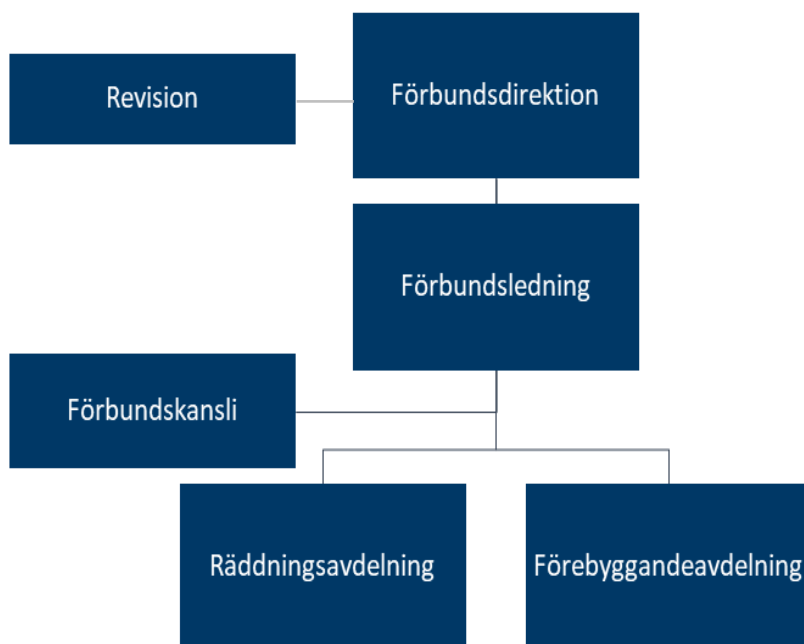
Förbundets organisation

Jämtlands räddningstjänstförbund styrs av en politiskt sammansatt direktion som beslutar om mål och inriktning av verksamheten i räddningstjänstförbundet och utgör även myndighet för räddningstjänsten och sotningsverksamheten. Direktionens ambition är att räddningstjänsten ska vara modern, effektiv samt ha erforderlig kompetens och tillräcklig teknisk utrustning. Personalen ska utföra operativ räddningsverksamhet och arbeta förebyggande. Verksamheten ska planeras och genomföras inom tilldelade ekonomiska ramar och med en budget i balans. Förbundet har under direktionen en förbundschef tillika räddningschef som verkställande tjänsteman. Under hösten genomfördes en omorganisering av den övergripande förvaltningsorganisation, vilket föranledde en ny befattning som Stf Räddningschef som rekryterades internt Johan Wickenberg.

I den nya organisationen finns tre avdelningar under förbundsledningen; Förbundskansli-, Räddning- och Förebyggandeavdelningen.

Ny Stf-Räddningschef – Johan Wickenberg

Inom Trygghetens Hus i Östersund samverkar flera olika samhällsfunktioner för ökad krisberedskap och trygghet samhället. Närheten till varandra samt modern teknik och utrustning möjliggör en unik samverkan med medborgaren i fokus!

Trygghetens Hus

I Trygghetens Hus finns en rad myndigheter och organisationer samlokaliserade. Det är Polisen, Jämtlands räddningstjänstförbund, SOS Alarm, Regionen i form av ambulans och sjukvårdsrådgivningen, Åklagarmyndigheten, Tullverket, Svenska Kyrkan samt Länsstyrelsen i Jämtlands län. I huset finns även Kriminalvården i form av ett provisoriskt häkte. Syftet med samlokaliseringen är att stärka säkerhets- och trygghetsarbetet i Jämtland och kunna vara ett bakre stöd och ledning vid olyckor och händelser.

REGION
JÄMTLAND
HÄRJEDALEN

Svenska kyrkan

Räddningstjänsten
Jämtland

Tullverket

ÅKLAGARMYNDIGHETEN

Länsstyrelsen
Jämtlands län

Kriminalvården

Polisen

FÖRSVARSMAKTEN

Samlokalisering med samverkan

En gång i veckan, via telefonkonferens, träffas representanter från kommunerna i länet, Landstinget, Försvarsmakten, Trygghetens Hus aktörerna och länsstyrelsen för att gå igenom vad som hänt veckan som varit och vad som är planerat veckan som kommer. På detta sätt övar man del av samverkan i vardagen så som det ska fungera i en kris. En övergripande styrgrupp bestående av högsta cheferna i respektive organisation har minst fyra möten per år där gemensamma frågor beslutas och delegeras ut till underliggande arbetsgrupper.

Gemensam ledningscentral

I mitten av Trygghetens hus finns en gemensam ledningscentral som är avsedd att användas i samband med större olyckor och kriser och här samverkar alla aktörer på ledningsnivå. I anknytning till ledningscentralen finns även ett större och ett mindre stabsrum samt två mindre mötesrum.

Utveckling under året

I enlighet med förslag från utredningen SOU 2018:54 En effektivare kommunal räddningstjänst kommer det med stor sannolikhet under 2020 införas en bestämmelse i lagen (2003:778) om skydd mot olyckor att kommunerna i sitt ledningssystem ständigt ska upprätthålla övergripande ledning av räddningstjänsten. Den övergripande ledningen ska vid samverkan mellan kommuner vara gemensam inom vissa ramar. Myndighetsföreskrifter ska kunna meddelas om den närmare utformningen av den övergripande ledningen.

Räddningsverksamhet

Insatsledning

Ett steg i att utveckla funktionen för övergripande ledning och för att uppnå de kommande kraven avser vi att medverka i en utredning om gemensam övergripande ledning för de 6 nordligaste länen som beslutades om på ett gemensamt möte med berörda parter under 2019. Målbilden är att den övergripande ledningen som bas utgår från den idag uppbyggda ledningskonstruktionen med inre befäl som Räddningstjänsten Dala Mitt, Medelpads räddningstjänstförbund, Jämtlands Räddningstjänstförbund samt samverkansområde Norrbotten-Västerbotten har i de fyra nordligaste SOS centralerna i Falun, Sundsvall, Östersund och Luleå.

Operativa händelser

Verksamhetsåret 2019 har haft en lägre utryckningsfrekvens än föregående år och antalet larm uppgår till 2 235 inom förbundet, vilket är en minskning med 297 larm. Med larm även utanför förbundets gränser uppgår antalet till 2 242 larm. Antalet larm för brand eller brandtillbud har minskat med 153. En stor anledning till den minskningen är 2018 års skogsbränder. Trafikolyckor har ökat med 12 larm. I händelsetypen sjukvårdsuppdrag eller annat uppdrag har en ökning skett med 73 larm. Under sommaren har vi varit förskonade från skogsbränder modell större. Har varit som en ungefärlig "normalsommar". Vi har haft ett flertal drunkningstillbud, trafikolyckor med tragisk utgång vilket belastar verksamheten, samhället och anhöriga hårt.

Händelsetyper	2019	2018	2017	2016	2015
Brand eller brandtillbud	296	449	308	338	268
Trafikolycka (väg, spår, flyg, sjö)	324	312	362	355	275
Utsläpp av farligt ämne	69	55	71	36	51
Drunkning/tillbud	11	2	9	1	7
Nödställd person	39	31	24	12	18
Naturolycka	3	37	10	36	20
Övrig händelse	29	43	39	49	28
Händelse utan risk för skada	604	785	643	746	668
Sjukvårdsuppdrag eller annat uppdrag	785	712	612	841	659
Återkallning	75	106	135	0	0
Totalsumma inom JRF	2 235	2 532	2 213	2 414	1 994
Total alla, även utom JRF	2 242	2 556	2 228	2 438	2 022

Beredskapsverksamhet

Bemanning heltid

Inför sommaren anställdes 8 stycken sommarvikarier för Juni, Juli och Augusti, tyvärr valde en av dem att sluta och en vart sjukskriven en och en halv månad. Utöver de inplanerade semestrarna och föräldrapenningdagarna så har vi personal som blivit föräldrar under sommaren och då tagit ut ledighet i samband med detta. För att klara av att täcka upp för ledigheten och sjukskrivningar som tillkommit har vi varit tvungen att ta in heltidspersonal på övertid. Detta har resulterat i att Beredskapsavdelningen inte klarat att hålla budgeten under året. Beredskapsavdelningens prioriterade områden under 2019 har varit uppföljning av den fysiska statusen och att läkarundersökningarna är genomförda av den operativa personalen. Flera utbildningstillfällen har varit med olika teman har varit inplanerade och genomförts under året.

Positivt är att vi har kunnat förbättrat vårt larmställrum med nya skåp för larmkläder och förberedelse för ny digital larm-mottagningsteknik.

Vi bjöd återigen in till öppet hus på Trygghetens hus. Denna gång kunde vi även fira att det var 10 år sedan invigningen. Tillsammans tog vi emot 3180 nöjda besökare.

Förevisning av trafikolycka på Öppet hus

Under våren valde en av våra Teamchefer att pensionera sig, vilket resulterade i att en av våra styrkeledare blev erbjuden jobbet som Teamchef. En brandman i 80/20 styrkan valde att gå över och jobba 100% brandman, en ur dagstyrkan flyttade till 80/20 styrkan och en av våra vikarier vart anställd i dagstyrkan.

Räddningstjänstpersonal i beredskap

Rundresorna till våra RiB stationer, stationsbesöken med representanter från ledningen i Östersund påbörjades under maj månad och pågick till september månads utgång. En översyn har gjorts om hur vi ska rekrytera RiB personal på ett bättre sätt till våra RiB stationer, ett arbete som kommer att pågå under 2019.

Våra RiB anställda har nu svarat på den medarbetarenkät som skickades ut, en sammanställning håller på att göras för att sedan presenteras för RiB stationerna. Syftet är att medarbetarundersökningen ska leda till utveckling av såväl individ som verksamhet, samt leda till ett förbättrat arbete för trivsel och välmående inom organisationen.

Ett nytt RiB avtal är nu klart och en genomlysning av förändringarna pågår. Semestrarna på RiB stationerna har fungerat förhållandevis bra dock har det varit en del avvikelser i bemanningen.

Avtackningar

Förbundet har under året haft avtackningar av trojänare inom både hel- och deltidsorganisationen med över eller 20 år i tjänsten. Avtackningar har skett med dessa när arbetsgrupperna varit samlade.

Heltidsanställd	Tjänstgöringsår
Peter Frykman	34 år Östersund
RiB-anställd	Tjänstgöringsår
Per-Anders Åström	29 år, Hede
Jörgen Thunell	20 år, Hede

Förbundet tackar alla dessa än en gång för det arbete och engagemang de visat inom räddningstjänsten under alla år.

Stort Tack!

RiB-organisationen

I RiB organisationen arbetar totalt 408 medarbetare. I tabellen visas antal tillsvidareanställda och visstidsanställda, antalet kvinnor per station samt vakanssituationen per 31/12. Rekryteringsbehoven av RiB-personal under de närmaste 10 åren riskerar att bli stor då det dels är många som lämnar räddningstjänstförbundet i förtid; år 2014 var det 28 personer, 2015 var det 57 personer, år 2016 var det 45 personer, 2017 var det 58 personer och 2018 var det 55 personer som avslutade sin tjänst i JRF av olika skäl.

Under 2019 var 37 personer inom RiB-organisationen som slutade sin tjänst, vilket ger ett genomsnitt per år sedan 2014 på 47 personer. En försiktig bedömning är att behovet av nyrekrytering under den kommande 10-årsperioden bedöms vara 30-50 brandmän årligen. Den årliga omsättningen kommer under överskådlig framtid att vara den enskilt största utmaningen för räddningstjänstförbundet.

Station	Tillsvidare anställda	Visstids- anställda	Totalt	Varav kvinnor	Vakanser
Backe	11	0	11	1	1
Bispgården	10	2	12	0	0
Brunflo	17	1	18	2	0
Bräcke	17	0	17	1	0
Funäsdalen	17	2	19	4	3
Föllinge	7	0	7	1	5
Gäddede	12	0	12	2	2
Gällö	10	3	13	2	0
Hammarstrand	20	1	21	2	0
Hammerdal	16	1	17	2	0
Hede	13	0	13	1	4
Hotagen	4	0	4	2	2
Hoting	12	0	12	1	0
Krokom	17	2	19	4	0
Kälarne	11	4	15	0	0
Lillhärdal	4	1	5	3	2
Lit	11	1	12	1	0
Ljungdalen	6	0	6	2	0
Lofsdalen	8	2	10	0	0
Nälden	10	2	12	3	0
Oviken	14	1	15	4	2
Rätan	10	4	14	3	0
Strömsund	18	0	18	1	0
Stugun	13	1	14	5	2
Sveg	24	2	26	5	0
Svenstavik	21	0	21	4	0
Trångsviken	6	0	6	0	0
Vemdalen	17	1	18	4	5
Ytterhogdal	12	1	13	5	0
Änge	8	0	8	0	4
Totalt	376	32	408	65	32

Teknisk verksamhet

Material

Mycket fokus har varit på fjolårets skogsbränder som orsakade stora skador på eget material och stora resurser har lagts för att åtgärda dessa brister. Under sommaren var förbundets materiella status nästan återställd. Bristerna som återstår är några av förbundets stora motorsprutor som inte längre är funktionsdugliga men återställdes under hösten/vintern.

IT och kommunikation

IT-nätverket på stationen i Östersund har det genomförts förbättringsåtgärder under våren för att öka stabiliteten i nätverket. Även det trådlösa nätverket har under året genomgått en förbättring. Genom dessa förbättringar är vi bättre förberedda på stora stabsarbeten samt högre säkerhet. I förbundet pågår sedan några år ett teknikbyte från ADSL till fiber och första delen av året fick Hede och Krokoms brandstation fiber.

Tobias Swärd reparerar en motorspruta

Fordon

Förbundets vagnpark behöver mycket service och underhåll och flera små och större akuta reparationer inträffar normalt varje år, vilket gör att kostnaderna ofta överskrider budget även 2019. Förbundet fortsätter att inhandla begagnade brandbilar av Stor Stockholms Brandförsvär och i år har två fordon anskaffats. I Härjedalen har räddningskåren i Sveg erhållit en ny tankbil. Strax innan jul fick förbundet leverans av en ny BAS 1 från Sala Brand som skall placeras i Östersund. Förbundet har även införskaffat sex stycken sexhjulningar med anpassad skogsbrandsutrustning. Dessa har placerats strategiskt i förbundet för att snabbt skall kunna vara på plats i händelse av en skogsbrand.

Inköpt sexhjulning

Utbildnings- och övningsverksamhet

Övning/utbildning

Metod- och taktikavdelningen har haft ett intensivt år med att genomföra alla planerade och återkommande repetitionsutbildningar och övningar i förbundet. Inom externutbildning har det glädjande kommit in extra många förfrågningar från företag och organisationer av olika utbildningar inom förbundets utbildningsutbud. Många externa utbildningar har kunnat erbjudas utifrån efterfråga och tillgängliga resurser.

Under årets har alla RiB-stationer genomfört RiB-övningsdag på Furulund med enklare insatsövningar som tema. Syftet med övningarna är att vi vill kvalitetssäkra att vi arbetar efter de standardrutiner som är framtagna. Vi har under året äntligen börjat använda vårt nybyggda servicehus på Furulund. Både personal och övande medarbetare är mycket nöjda med anläggningen som underlättar övningsverksamheten genom att det blir mindre logistik av material och personal vilket medför en avsevärt förbättrad arbetsmiljö.

Det har genomförts fem preparandutbildningar a 3 veckor som genererat 27 nya medarbetare ute i förbundet.

Under höstterminen 2018 och vårterminen 2019 har nio elever från Jämtlands gymnasiet vård- och omsorgs-programmet genomgått utbildning 200 poäng räddningstjänst. Utbildningen avslutades i maj med en veckas slutövningar för sju elever som alla blev godkända, dom kan därmed börja arbeta vid någon av våra RiB-stationer. En av eleverna har påbörjat pooltjänst i Krokom. Under hösten har vi startat upp en ny klass med fem stycken JGY elever som kommer läsa 200 studiepoäng räddningstjänst hos oss under sitt sista läsår 19/20 på omvårdnads-programmet.

Vi hade en mycket speciell övning inom restvärdesräddning tillsammans med Jamtli-kyrkor som dokumenterades med en film. Syftet var att samverka för effektiv räddning av värdefulla objekt vid händelse av exempelvis brand. Under hösten genomfördes en skarp övning tillsammans med polis och Miun om hur vi ska arbeta och agera under stressande förhållanden som det är vi pågående dödligt våld. Övningen var mycket givande enligt deltagarna. Vi har även kört utrymningsövning i Miuns RCR labb.

Förbättringsarbetet i vårt nya verksamhetssystem Daedalos fortgår där vi för närvarande arbetar med att få klart aktivitetsbanken.

Furulund

Den 29 april genomfördes en officiell invigning av anläggningen där våra ägarkommuner var representerade av politiker och tjänstemän. Band klipptes av vår förbundsordförande Stephen Jerand tillsammans med övningsfältsansvarig Jan Nilsson. Efter ceremonin fick deltagarna en förevisning av de nya lokalerna. Servicehuset kommer underlätta vår övningsverksamhet oerhört för både instruktörer och övningsdeltagare. Under året har även en verkstad och tvätthall iordningställts. Skolhuset har byggts om invändigt med små förbättringsinsatser samt ett arbete med ny grind och utökat staket har påbörjats.

Samverkansprojekt

Vi har påbörjat medverkan i två intressanta projekt tillsammans med Miun, klimatförändringar i fjällnära samhällen, vad det kan innebära för bla räddningstjänst, det andra projektet är innovativ forskning för regional utveckling där vi medverkar med att ta fram scenarion i Miuns Risk and Crisis Research Centre (RCR).

Tillsammans med polisen och Regionen har vi påbörjat ett samverkansprojekt hur vi ska hantera och agera när vi ställs inför händelser där det är pågående dödligt våld (PDV). Målet är att hitta samverkansrutiner på både lednings och operativ nivå så att vi på ett säkrare sätt kan hantera dessa händelser.

Skidskytte-VM 2019

I mars genomfördes Skidskytte-VM i Östersund under två veckor där vi hade en framträdande roll i framförallt förberedande arbetet kring förebyggande säkerhet med övriga inblandade aktörer. Varje dag under VM genomfördes samverkansmöten med övriga blåljusaktörer och arrangörer för att få en gemensam lägesbild över evenemangen. Eventen genomfördes utan några incidenter där våra resurser behövdes.

Twisten med Moderna försäkringar

Twisten med moderna försäkringar gällande branden på Eriksbergsvägen 2014 där vi i tingsrätten blev friade från anklagelsen att vi varit vårdslösa har varit upp i hovrätten som fastställde tingsrättens friande dom. Moderna försäkringar överklagade till Högsta domstolen om prövningstillstånd. Beslutet har nu kommit från Högsta domstolen att inte ge prövningstillstånd i ärendet vilket gör att ärendet är avslutat.

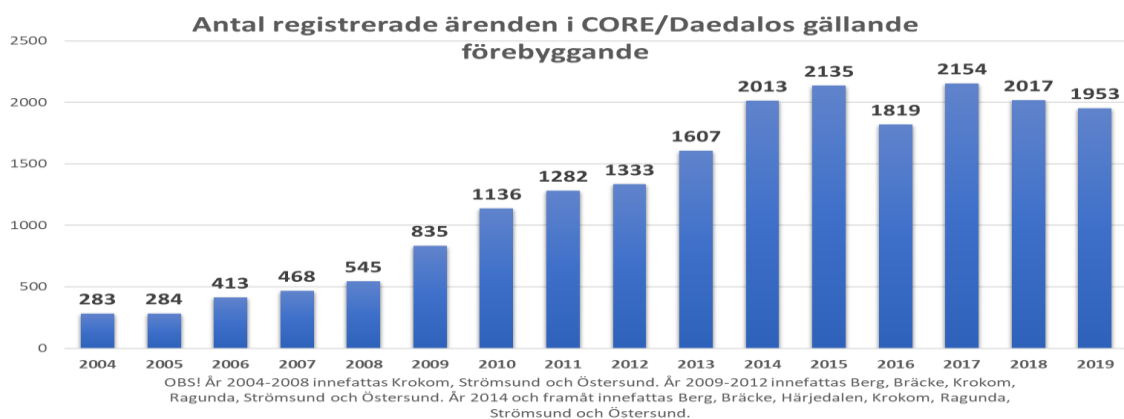
Förebyggande verksamhet

Vid årets början hade vi en vakant tjänst som vi endast fick ett fåtal sökande till, tyvärr lyckades vi inte tillsätta denna tjänst. Under sommaren valde ytterligare en brandinspektör och en brandingenjör att sluta för andra.

Detta har medfört att vi under våren reviderade våra rutiner kring rekrytering, vi behöver synas på fler plaster och kunna agera snabbare då vi hittar en lämplig person att anställa. Resultatet blev att vi lyckades internrekrytera en brandinspektör som kommer att vidareutbildas under våren, dessutom börjar två nya brandingenjörer hos oss under april-maj. Under tolv veckor har en av våra brandmän arbetat på avdelningen, främst med tillsyn. Sammantaget har personalbristen medfört ett antal prioriteringar på avdelningen.

Rådgivning

En stor del av Räddningstjänstens rådgivande roll består av att besvara remisser från andra myndigheter och organisationer. Vi har även deltagit på plan- och bygglovsmöten och på andra sätt haft kontakt med ägarkommunerna för att på så sätt kunna fånga upp brandskyddsfrågor i ett tidigt skede. Antalet ärenden minskade något under 2019, främst på grund av färre antal tillsyner. Mer än hälften av det totala antalet ärende består av remisser. Förbundet är remissinstans åt olika myndigheter, främst åt Polismyndigheten beträffande tillstånd enligt ordningslagen, kommunernas alkoholhandläggare gällande serveringstillstånd och kommunernas byggnadsnämnder beträffande bygglov och detaljplaner. Utvecklingen av antal ärenden går att utläsa av diagrammet nedan.

Avdelningen får många frågor angående brandskydd på olika typer av tillfälliga bostäder, ibland kallas det även turistiskt boende. Ett projekt genomförs därför för att sammanställa de krav som ställs. Syftet är att underlätta i byggprocessen samt vid tillsyn enligt LSO. Tanken är också att de som förmedlar boenden ska kunna använda sammanställningen som en kravspecifikation på de boenden som hyrs ut.

Klimatförändringarna stod i fokus under två dagar under hösten då vi genomförde en utbildning tillsammans med Länsstyrelsen, Brandskyddsföreningen, Riksantikvarieämbetet, Jamtli och Svenska kyrkan. God beredskap kan bli helt avgörande för hur en ovanlig väderhändelse hanteras och om ovärderliga kulturhistoriska värden bevaras till kommande generationer

Utbildningen riktade sig till aktörer i länets som arbetar med förvaltning av kulturmiljöer och kulturarv. Syftet med utbildningen var deltagarna ska förstå vikten av att planera, prioritera och organisera restvärdesräddning innan skadad skett.

Kommunal samverkan

Personal från avdelningen har deltagit på möten med kommunernas säkerhetssamordnare, med fokus på civilt försvar, säkerhetsskydd och informationssäkerhet. Räddningstjänsten följer utvecklingen, några större projekt eller verksamhetsförändringar kopplade till denna utveckling är dock inte aktuella just nu.

I samverkan med Brandskyddsföreningen och Östersunds kommun pågår ett projekt kring Individanpassat brandskydd i boendemiljö.

Hemtjänstpersonalen kommer att vid hembesök genomföra en riskinventering, underlaget ska sedan användas för att bedöma om eventuella åtgärder ska sättas in. Efter att projektet är genomfört görs eventuella justeringar innan arbetssättet lanseras inom alla hemtjänstgrupper i kommunen. Vi har en rådgivande roll och Brandskyddsföreningen har stått för en del av finansieringen.

ZamZynZ är ett samarbete mellan räddningstjänsterna, Polisen, länets kommuner, Länsförsäkringar Jämtland och Brandskyddsföreningen Jämtland och har som mål att minska antalet anlagda bränder i skolbyggnader. Under året har det inträffat ett antal incidenter som rapporterats via det gemensamma telefonnumret och räddningstjänsten har deltagit på möten med berörda och gjort punktinsatser på vissa utsatta skolor. Under våren anordnades en konferens där länets kommuner, Polisen och regionen deltog. Syftet var att delge varandra sina erfarenheter och sätta nya mål.

Kommunerna har möjlighet att köpa olika typer av brandutbildningar av Räddningstjänsten. En utbildning i systematiskt brandskyddsarbete (SBA) är framtagen av oss i samarbete med Brandskyddsföreningen och genomförs av personal från förebyggandeavdelningen. I samband med en förändring av utbildningsmaterialet gjordes även utbildningsformen om. Ändringarna har mottagits väl av kommunerna och efterfrågan på SBA-utbildningar för medlemskommunerna har ökat kraftigt. 12 utbildningar har genomförts totalt i kommunerna Östersund, Krokom och Strömsund.

Brandman på jobbet

Tillsyner

I gällande handlingsprogram står det ”Alla verksamheter som omfattas av kravet att lämna in en skriftlig redogörelse ska besökas minst vart fjärde år”. Beträffande tillsyn LBE prioriteras de verksamheter som har tillstånd till hantering av brandfarlig eller explosiv vara. Samtliga verksamheter med tillstånd (som kan tillsynas) ska ha minst ett tillsynsbesök under tillståndets giltighetstid. För att uppfylla detta bör vi årligen genomföra ca 300 tillsyner enligt LSO och ca 75 tillsyner enligt LBE.

Tillsyner har i huvudsak skett på förskolor och skolor eftersom det var årets tema. Vanliga brister som uppmärksammats är bland annat att dörrar i brandcellsgränser inte hålls stängda, att det fattas anordningar för tidig varning i händelse av brand, att det är långa gångavstånd till utrymningsvägar samt att det systematiska brandskyddsarbetet inte fungerar som önskat. Dessa brister följs antingen upp vid nästa tillsynsbesök eller genom att tillsynsför rättaren utfärdar ett föreläggande.

Inför 2019 bedömdes det realistiskt att hinna med 150 tillsyner enligt LSO och 75 tillsyner enligt LBE men eftersom vi redan hösten 2018 hade en vakant tjänst minskades antalet planerade tillsyner till 115 stycken enligt tabellen nedan. Ytterligare två vakanser under sommaren innebar att vi tvingades dra ner på tillsynsverksamheten ytterligare, vid årets slut hade endast 51 tillsyner genomförts. Checklistebaserade tillsyner genomförs i samarbete med alkoholhandläggare på restauranger och hotell under pågående verksamhet, kvällar och nätter.

Automatiska brandlarm

Många verksamheter och företag vill att deras brandlarm ska vara direktkopplat till oss via SOS, ett fåtal verksamheter måste ha larmet vidarekopplat av säkerhetsskäl. Sen ett antal år tillbaka kräver vi att larm som är vidarekopplade ska vara besiktigade enligt regelverket SBF110 och att det tecknas avtal med oss, ett avtal för varje objekt.

Vid årets slut hade vi 651 objekt inkopplade men endast 413 av dessa hade giltigt avtal. Arbetet med att kvalitetssäkra rutinerna med automatiska brandlarm är mycket tidskrävande. Kommunerna är de objektsägare som har flest brandlarm inkopplade. Vi träffar varje kommun årligen för att stämma av rutiner och skriva avtal på de anläggningar som uppfyller kraven enligt SBF 110. Under hösten påbörjades en dialog med SOS i syfte att dels förenkla vår administration och dels för införandet av Smart passage, ett säkrare nyckelsystem.

Sotning och brandskyddskontroll

Två möten har genomförts med våra skorstensfejarmästare för att följa upp och utveckla verksamheten. Stort fokus har legat på att formulera tydliga förelägganden och förbud samt hur dessa ska följas upp. Idag skiljer det sig mellan sotningsdistrikten, målet är att alla ska göra lika. I samband med brandskyddskontroll genomför teknikern även kontroll av hemmets brandskydd. Detta dokumenteras och sammanställs sedan av Brandskyddsföreningen. I de fall det saknas brandvarnare bekostas den av Brandskydds-föreningen och monteras av teknikern. Under 2019 genomfördes totalt 586 besök i länet.

Tillsyner	Tillsyn LSO 2:2		Tillsyn LSO 2:4		Tillsyn LBE	
	Mål	Genomförda	Mål	Genomförda	Mål	Genomförda
Totalt	80	41	5	3	30	7

Tillstånd

Under 2019 inkom det 103 stycken ansökningar om tillstånd enligt lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE), dessa fördelar sig enligt tabellen. Under samma tidsperiod har 79 stycken beslut fattats, även fördelningen gällande dessa utläses ur tabellen.

Tillstånd	Inkomna ansökningar under året			
	Antal		Antal beslut	
	Brandfarlig vara	Explosiv vara	Brandfarlig vara	Explosiv vara
Totalt	65	38	42	37

Besluten gäller ansökningar som kommit in såväl under 2019 som tidigare år. Utöver dessa ärenden finns det ett stort antal inkomna ansökningar där handläggning pågår. Dessa ansökningar är både från innehavande men även från tidigare år

MSB bedriver ett omfattande arbete med revidering av gällande lagstiftning inom LBE-området. Under 2017 skickades förslag till nya föreskrifter ut gällande men då dessa förslag fick omfattande kritik valde MSB att tillsätta en expertgrupp med deltagare från flera räddningstjänster i Sverige, däribland Räddningstjänsten Jämtland. Förbundet har valt att prioritera arbetet i denna expertgrupp eftersom resultatet i form av nya föreskrifter kommer att påverka vår verksamhet under många år framöver.

Förebyggande information

Inom den förebyggande informationen har vi haft kampanjer om säkerhet på skoter, vintercamping, brandskydd hemma, telestörningar, säker eldning utomhus, trafikfrågor och valborgseldande. Utöver det har vi även berättat om utveckling inom förbundet, invigning i Hede och på Furulund samt samverkat med andra räddningstjänster i Sverige och Norge. Vi har även fokuserat på sotning och brandskydd, flytvästar och vattensäkerhet samt camping och allemansrätt. Deltidsstyrkorna från Änge, Föllinge, Sveg och Krokom har deltagit i olika evenemang och kunnat berätta om verksamheten och möjligheten att arbeta hos oss. Under årets sista period inriktades den förebyggande informationen främst på eldstäder, brand i hus samt eventet "Sveriges största brandövning" och brandvarnardagen den 1 december. Media visade stort intresse och vi fick möjligheten att sprida vårt budskap om eldstäder, sotning och brandskydd både i radio och TV samt via deras webbkanaler. Dessutom körde vi en kampanj i länets annonsblad inför jul med uppmaning att ha brandvarnare, brandfilt och brandsläckare hemma. Vi har även informerat om vad VMA "viktigt meddelande till allmänheten" är, vädervarningar, hjärtlungräddning, svaga isar och fyrverkerier och har deltagit på mässorna "Lodge & Lya" i Vemdalen och Skoterhusets Expo i Lofsdalen. Mässor är ett bra tillfälle att visa upp vår verksamhet, rekrytera och att sprida kunskap om brandskydd. Året avslutades med att vi skickade den informativa och fint illustrerade boken "Det brinner" till grundskolor i länet.

Administrativ verksamhet

Administration

Förutom handläggning av ärenden inom ekonomi, personal, löner, information och administration har anpassningsarbete skett mot övertagandet av lönehanteringen som ägde rum i april. Ett nytt supportavtal med Östersunds kommun är framtaget kring de delar som förbundet inte har resurser och kompetens att hantera själva. Kansliet har även fortsatt anpassningsarbetet mot den nya dataskydsförordningen GDPR. Under året har avdelningen genomfört ett endagsbesök på Medelpads Räddningstjänstförbund för att utbyta kunskap och erfarenheter med deras kanslipersonal samt deltagit vid årets administrativa träff för räddningstjänstförbund som arrangerades av Brandkåren Attunda i Barkaby. Vår Kommunikatör besökte Norrköping för två givande dagar med andra kommunikatörer från räddningstjänstförbund.

Ett fortsatt arbete har skett med att återsöka sent inkomna kostnader tillhörande 2018 års skogsbränder som sammanställts och skickats till MSB i delansökan nio, tio och elva. Totalt sett har förbundet hittills återsökt 82,2 mnkr varav 4,4 mnkr har erhållits från medlemskommunerna i form av inbetalda självrisker. Ett arbete kvarstår med den sista och slutliga delansökan om ersättning till MSB för ytterligare sent inkomna fakturor och ersättningsanspråk för förstörda vägar och återställande av mark efter brandgator.

Fastighetsåtgärder

På fastighetssidan fortgår arbetet med att få fler stationer med separata omklädningsrum med dusch för kvinnor och larmställen separerade från vagnhallen. I april invigdes nya Hede brandstation efter många års väntan på bättre och mer ändamålsenliga lokaler.

Invigning av nya Hede brandstation

Under våren har flera av fjolårets påbörjade fastighetsåtgärder blivit färdigställda. På Trygghetens hus har larmställsrummet för heltidbrandmännen fått ny platsbyggd inredning. I Föllinge har stationens omklädningsrum delats av för både män och kvinnor samt ett separat larmställsrum har skapats genom en ny vägg med dörr. Stationen har även fått nya omklädningskåp och larmställsskåp.

Föllinge brandstation

Vemdalens brandstation

På stationen i Vemdalen har en vägg med dörr monterats som separerar larmställsummet mot vagnhallen. Larmställsrummet har även fått ny väggfärg och kompletterats med nya larmställsskåp.

Gällö station har fått ny utebelysning för entré, portar och stationsskylt. Samtal har även förts med Bräcke kommuns fastighetsansvariga om det akuta behov som finns för att förnya herrarnas duschrum samt ombyggnation för ett omklädningsrum med dusch för kvinnor. I juni kom ett mycket positivt besked från Bräcke kommun då beslut tagits om att bevilja investeringspengar för dessa åtgärder 2020.

Under hösten kom också ett glädjande besked från Strömsunds kommun som beviljat investeringsmedel för Hammerdal brandstation 2020 och även bidrar med underhållsmedel för delar av ombyggnationen för att skapa ett separat omklädningsrum med dusch för kvinnor och ett separat larmställsrum.

För Funäsdalens brandstation har samtal med Härjedalens kommuns fastighetsansvariga pågått med om att inleda projektering och upphandling för ombyggnation med en ny entré, ett helt separat larmställsrum och bättre omklädningsrum för kvinnor och män. Mycket glädjande är att ombyggnationen påbörjas i januari 2020.

Nybyggnadsprojektet för en helt ny brandstation i Brunflo har fortskridit under året genom samtal med flera ledande personer på Östersunds kommun om det nödvändiga behovet av en bättre station i närtid. Nu inväntar förbundet en beräknad kostnadskalkyl för en ny station och politiska beslut om investeringsmedel kan beviljas för detta.

I Krokoms brandstation har vägg- och takmålning utförts personalutrymmen samt två luftvärmepumpar har installerats i vagnhallen för att minska energiförbrukningen. Bispgården har fått nya omklädningskåp och i Hammarstrand har personalen iordningställt ett nytt gym.

Under året har även flera akuta portlagningar genomförts på flera stationer samt två sönderkörda portar är helt utbytta i Sveg och Gällö. Efter många diskussioner erhöll förbundet till slut försäkringsersättning för vattenskadan på Strömsunds brandstation som inträffade 2019. För att minska förbundets fastighetskostnader har ett nytt lokalavtal för värnet i Rönnöfors diskuterats. Samtal har även förts om samlokalisering, möjlighet att minska på hyrda ytor och uthyrning av lokaler på flera stationer.

Miljö

Av miljöhandlingsplanens fastslagna miljö-åtgärder har flera genomförts eller påbörjats; miljöhandlingsplanens innehåll har presenterats i förbundets personaltidning Brandposten som går ut till alla anställda, på Furulund genomför vi varma rökdykningsövningar i ren övningsmiljö till 90 % genom nyttjande av Klimathuset, arbetet med att implementera egenkontroll på övnings-området pågår, repetitionsutbildning i miljötank för operativ räddningstjänst har utförts, ajour-hållning av karta över miljö känsliga områden sker kontinuerligt under året. Förbundets inköpare informeras om att vi värnar och tar hänsyn till miljöaspekten vid inköp.

Förbundets tjänstecyklar används ofta som transportmedel till möten med kortare avstånd i Östersund. Förbundets energiförbrukning i stationer och värn med egna abonnemang visar att förbrukningen totalt minskat med 6,9 % jämfört med 2018.

Kommunikation och information

Inom kommunikation så inleddes året med kriskommunikation kring stormen Jan i början på januari och stormen Mats i februari. Inom rekrytering har vi annonserat efter brandingenjör och brandinspektör. Öppnat konto på LinkedIn och Twitter samt satsat på "Framtidsvalet" för att nå ungdomar när de gör studie- och yrkesval. Dessutom har vi berättat om uppdraget räddningstjänstpersonal i beredskap, om de preparandutbildningar som pågick och nya medarbetare med både text, foto och film. Vi har nätverkat genom länets kris-kommunikatörer. Där Länsstyrelsen ordnade med webinarie med Myndigheten för stöd till trossamfund och en utbildning om stabsmetodik för kommunikatorer. Vår kommunikator har varit till Stockholm för att presentera arbetet med skogsbränderna i SKL:s TV-studio, sändningen gick ut via webb och hade temat kriskommunikation. Hon har även träffat kollegor inom det länsgemensamma CMS-nätverket för våra webbplatser och deltagit vid kriskommunikatörsträff med kommunikatorer från länet där de bland annat lyssnade till professor Misse Wester om "Hur betar sig människor vid katastrofer?". Olika förebyggandekampanjer har följt förbundets årshjul med säsongsinriktad information till innevånarna. Kampanjernas målsättning är att minska antalet bränder och olyckor.

Under sommaren har vi även varnat för risk för gräsbrand och bränder ute samt informerat vid eldningsförbud där mottagarna visade starkt engagemang. Under perioden var det ett antal telestörningar där vi fick tillfälle att sprida kunskapen om möjligheten att larma på deltidstationerna. Fler brandmän och brandingenjörer har vi också annonserat behovet av.

Vi har berättat om krisberedskapsveckan och samverkansövningar med Ambulansen, Polisen och Sjöräddningssällskapet. Om nya appar för motorcyklister och allmänhet som effektiviserar räddningsförmågan. Vi har visat upp hur våra brandmän övar och hur preparandutbildningen går till genom både foto och film.

Vår personaltidning Brandposten har producerats i två nummer och vår kommunikator har deltagit i en föreläsning om kriser och medier i en digital tid. Vi har även firat att förbundet har 8 500 följare på Facebook.

Under året togs en fin broschyr fram i samarbete med lokala företagare och en extern marknadsföringsfirma. Den informerar om förbundet, våra externa utbildningar, arbetsmöjligheter och ger brandförebyggande kunskaper. Broschyren delas ut vid mässor och andra möten med våra innevånare.

The collage consists of several overlapping social media posts and images:

- Top Left:** A post from "Räddningstjänsten Jämtland" dated May 9th. It mentions a fire drill with reporter Marcus Noterius and provides a link to the fire service's website for more information.
- Top Center:** A post from "Räddningstjänsten Jämtland" dated June 26th. It discusses fire safety measures, including the importance of having a fire extinguisher and the role of firefighters.
- Top Right:** A post from "Räddningstjänsten Jämtland" dated May 15th. It features a map of Sweden with a red area indicating a fire risk and a photo of a fire burning in a forest.
- Middle Left:** A photo of two firefighters in full gear, one of whom is identified as "JOST MEJ BRANDKÄMPAR".
- Middle Center:** A post from "Räddningstjänsten Jämtland" dated August 2nd. It features a video of a fire and a "No Fire" sign, with text about the importance of fire safety.
- Middle Right:** A post from "Räddningstjänsten Jämtland" dated July 25th. It discusses the risk of forest fires and the importance of fire safety measures.
- Bottom Left:** A post from "Räddningstjänsten Jämtland" dated August 27th. It features a video of a fire and a "No Fire" sign, with text about the importance of fire safety.
- Bottom Center:** A post from "Räddningstjänsten Jämtland" dated August 2nd. It features a video of a fire and a "No Fire" sign, with text about the importance of fire safety.
- Bottom Right:** A post from "Räddningstjänsten Jämtland" dated July 25th. It discusses the risk of forest fires and the importance of fire safety measures.

Personal

Personalområdet

Under året har personalområdet fått mer resurser genom att en HR chef anställts med uppdraget att utveckla och följa upp förbundets HR relaterade processer.

Peter Ekstrand – nyanställd HR chef

För 2019 har det arbetet inneburit flera projekt som utvecklats i samverkan med våra fackliga parter, något som ses som positivt och förstärker vår möjlighet till långsiktighet. De två delar som krävt mest arbete i samverkansgruppen är en omorganisation, som genomlyst förbundet i alla nivåer, samt tolkningar och processer kopplade till det under året tecknade centrala avtalet RiB 19. Som en del i omorganisationen har rekryteringsprocessen genomarbetats för att bättre koppla förbundets långsiktiga behov till kandidater med rätt kompetenser att möta behoven. För att bättre attrahera och behålla den kompetens förbundet behöver har en del av arbetet med en ny lönestrategi påbörjats, strategin bygger bland annat på en lönekartläggning som genomförts under året.

Under året har två medarbetarundersökningar genomförts, en för våra RiB anställda medarbetare och en för våra heltidsanställda medarbetare. För att värna förbundets behov framöver har förbundet fått en plats i den nationella referensgrupp som stödjer arbetsgivarparten i kommande kollektivavtalsförhandlingar, 2020.

Antal anställda

Antalet anställda inom förbundet var vid årets slut 473 personer. Av dessa var 58 tillsvidareanställda och 380 tillsvidareanställda på beredskapstjänst inom deltidsskåren. Antalet visstidsanställda i Östersund var 1 person och 34 personer inom deltidsskåren.

Förbundet ser en positiv trend med fortsatt låg personalomsättning på den heltidsanställda personalen i förbundet samt en ökning av antalet anställda i RiB organisationen. En anledning till den positiva utvecklingen är att konflikter i samband med de centrala avtalen för RiB-personal har minskat och arbetet på stationerna blir mer stabilt vilket medför en återhämtning i styrkan.

Övertid

Antalet övertidstimmar redovisas för heltidsanställda i förbundet och de uppgår till 1955 timmar under året. Det är en minskning med 3873 timmar i jämförelse med föregående år. Den stora förändringen kommer från en återgång till mer normala nivåer efter det stora övertidsuttaget under skogsbränderna 2018. Påtagliga faktorer som påverkat övertidsuttaget för 2019 är sjukskrivningar och föräldraledigheter under semesterperioden.

Kostnaden för övertid (enkel och kvalificerad) för året uppgår till ca 1,1 mnkr inklusive PO jämfört med 3,3 mnkr 2018.

Övertid	2019	2018	2017	2016
Enkel övertid	237	787	323	584
Kvalificerad övertid	1 718	5 041	1 503	1 650
Summa	1 955	5 828	1 826	2 234

Sjukfrånvaro

Sjukfrånvaron redovisas för heltidsanställda i förbundet under året. Sjukfrånvaron uppgick till 2,8 %, vilket är en ökning med 0,1 procentenheter jämfört med motsvarande period i fjol. Förbundet har en, till kommuner i Sverige sett (6,8% för 2018, statistik från SKR), relativt låg sjukfrånvaro med en långtidssjukfrånvaro på 37,7% (43,9% SKR kommuner 2018).

Under året har reglerna för karensavdrag vid första sjukdagen ändrats till förmån för personal som arbetar pass överskridande åtta timmar. Det medför en tendens till ökad korttidssjukfrånvaro på kort sikt som motsvaras av tid som tidigare kunnat kategoriseras som sjuknärvaro. Förändringen kan på längre sikt innebära en fördel genom minskad sjuknärvaro och därav minskad smittrisk på arbetsplatsen.

Pension

Inom räddningstjänsten har heltidsbrandman som arbetat minst 25 år i utryckningstjänst rätt till särskild avtalspension (SAP) från och med 58 års ålder. Under 2019 har en ny medarbetare tagit ut SAP inom heltidskåren. 2019-12-31 betalades SAP till sju personer och sex personer erhöll ålderspension.

Olyckor och tillbud

I förbundets system för att rapportera tillbud och arbetsskador RIA (räddningstjänstens informationssystem för arbetsmiljö) har det under 2019 totalt rapporterats 28 (30) händelser, 9 (19) olycksfall, 10 (8) tillbud och 9 (3) riskobservationer. Inom parantes är motsvarande värde för 2018. En av de rapporterade händelserna har bedömts som allvarlig och anmälts till Arbetsmiljöverket.

Statistik personal		2019	2018	2017	2016	2015
Antal anställda	Antal anställda den 31/12	473	458	419	460	459
	Tillsvidareanställda i Östersund	58	59	59	58	54
	Visstidsanställda i Östersund	1	3	3	0	2
	Tillsvidareanställda RiB	380	355	360	342	350
	Visstidsanställda RiB	34	41	29	60	53
	Räddningsvärn	60-70	68-80	68-80	68-80	68-80
	Långtidssjuka	1	1	0	0	0
	Medelsysselsättningsgrad i %	99,1%	99,1%	99,3%	99,3%	99,3%
	Kvinnor (tillsvidareanställda)	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%	100,0%
	Män (tillsvidareanställda)	99,0%	99,0%	99,2%	99,2%	99,2%
	Könsfördelning					
	Kvinnor (tillsvidare & visstid)	73	68	57	58	56
	Män (tillsvidare & visstid)	400	390	362	342	348
	Kvinnor i %	15,4%	14,9%	13,6%	14,5%	13,8%
	Män i %	84,6%	85,1%	86,4%	85,5%	86,2%
	Medelålder totalt	41,9	46,2	44,5	43,9	41,9
	Kvinnor	38,9	45,6	43,0	43,7	39,5
	Män	42,5	46,3	44,7	44,0	42,3
		2019	2018	2017	2016	2015
Personal- omsättning	Slutat under året (heltid + deltid)	39	59	60	50	57
	Kvinnor	6	14	6	12	9
	Män	33	45	54	38	48
	Nyanställda (heltid + deltid)	49	63	41	44	37
	Kvinnor	10	17	6	6	10
	Män	39	46	35	38	27
	Personalomsättning i %*	8%	13%	14%	11%	12%
*Personalomsättning i % utgår ifrån Arbetsgivarverkets nyckeltaluträkning						
		2019	2018	2017	2016	2015
Sjukfrånvaro	Sjukfrånvaro i % (heltid)	2,8	2,7	1,5	1,4	1,8
	varav långtidssjuka i %	37,7	35,7	8,8	30,9	59,5
	Kvinnor i %	2	2,3	2,9	2,8	4,8
	Män i %	2,8	2,8	1,3	1,2	1,5
	Åldersindelning (heltid)					
	Yngre än 29 år i %	0	0	0	0	4,4
	30-49 år i %	3,0	1,2	1,5	0	1,1
	50 år och äldre i %	1,0	5,5	1,8	2,4	2,3

Resultat och ställning

Resultaträkning

Resultaträkning (Tkr)	Utfall 2019-12-31	Budget 2019-12-31	Utfall 2018-12-31
Verksamhetens intäkter	23 447,1	7 055,2	76 064,8
Verksamhetens kostnader	-141 959,7	-128 206,7	-195 153,5
Avskrivningar	-5 544,4	-5 828,0	-6 825,1
Verksamhetens nettokostnader	-124 057,1	-126 979,5	-125 913,7
Medlemsbidrag	126 484,8	126 307,0	125 392,1
Bidrag pensioner	1 977,6	1 598,5	2 852,6
Verksamhetens resultat	4 405,3	926,0	2 331,0
Finansiella intäkter	5,1	0,0	0,0
Finansiella kostnader	-846,9	-926,0	-617,9
Resultat efter finansiella poster	3 563,5	0,0	1 713,1
Extraordinära poster (netto)	0,0	0,0	0,0
Årets resultat	3 563,5	0,0	1 713,1

Årets resultat och ställning

För 2019 redovisar förbundet ett positivt resultat på ca +3,6 mnkr, vilket är en försämring med -300 tkr i jämförelse den överskottsprognos på +3,9 mnkr som lämnades i delårsrapporten per augusti.

I medlemsbidragen för 2019 fick förbundet ett sparkrav på -2 mnkr i lägre ramuppräknings vilket förbundet har klarat av att hantera under året.

Årets redovisade överskott på +3,6 mnkr består i huvudsak av jämförelsestörande intäkter i form av inbetalda självrisker på 4,4 mnkr från medlemskommunerna för 2018 års skogsbränder. På ägarsamrådet den 29 april beslutades att förbundet fick behålla självriskerna som extra finansieringsmedel i kompensation mot att ramen 2020 och 2021 förblir oförändrad och uppräknings uteblir. För förbundets del innebär detta att ett gediget arbete måste påbörjas med att identifiera möjliga nedskärningar i verksamheten för att under 2020 och 2021 kunna genomföra beslutade åtgärder och anpassa "uniformen" till en mindre storlek.

För 2020 bedöms överskottspongarna räcka men 2021 kommer förbundet behöva erhålla högre medlemsbidrag och full kostnadstäckning för att kunna bibehålla nuvarande verksamhetsnivå och inte behöva genomföra strukturella nedskärningar.

I årets driftresultat finns också utförda återanskaffningar av utrustning på -550 tkr som förstördes i skogsbränderna 2018 och vars finansiering öronmärktes i 2018 års egna kapital.

I redovisningen finns även jämförelsestörande poster i form av ersättning från MSB för sent inkomna kostnader härrörande 2018 års skogsbränder på totalt 11 mnkr.

Den 25 maj 2019 beslutades det i ägarsamrådet om att bevilja en årlig extra ersättning till RiB-anställd personal utöver tilldelade medlemsbidrag om ersättning för motorvärmare under årets vintermånader, vilka har erhållits av medlemskommunerna.

Verksamhetens intäkter

Verksamhetens intäkter uppgår till 23 447,1 tkr, vilket är 16 391,9 tkr högre än årsbudget. Förklaringen är i huvudsak erhållna självrisker från medlemskommunerna och ersättning från MSB för kostnader härrörande 2018 års skogsbränder. Högre intäkter finns även för automatiska brandlarm, externa arbeten (restvärdesräddning och vägsanering), tillstånd LBE, IVPA-larm och från försäljning av verksamhet, utbildningar och sålda uttjänta fordon. Lägre periodintäkter finns främst från tillsynsverksamheten och för utbildningsbidrag från MSB. För bidrag pensioner blev den långsiktiga intäktsfordran för särskild avtalspension (SAP) mot Östersunds kommun högre då skuldförändringen ökat.

Bränderna som ägde rum förra året är att betrakta som extraordinära händelser och redovisas som jämförelsestörande poster på ett flertal ställen i redovisningen. Det gör att många belopp är svåra att jämföra mot budget och med föregående årssiffror. Då bränderna översteg medlemskommunernas egna självrisiker har förbundet enligt LSO 2;3 Ersättning för räddningstjänst, rätt att få statlig ersättning för.

Förbundet har under året skickat in tre ansökningar om ersättning till MSB på totalt 11 mnkr varav alla har blivit beviljade. MSB:s ersättningar finns redovisade under verksamhetens intäkter och posten bidrag preciserad i not 1. Kostnaderna härrörande bränderna för 2018 finns redovisade på flera olika konton och kostnadsslag och redovisas under verksamhetens kostnader preciserade i not 2. Arbetet med att återsöka kvarvarande skogsbrandskostnader som i huvudsak består i ersättningsanspråk för återställande av vägar och brandgator från olika markägare kommer även att fortgå under 2020 fram tills att olika ersättningsanspråk helt upphört att inkomma till förbundet.

Verksamhetens kostnader

Verksamhetens kostnader uppgår till 141 959,7 tkr, vilket är 13 753,0 tkr högre än budgeterat för året. Med anledning av kostnader rörande 2018 års skogsbränder finns stora avvikelser inom flera kostnadsslag i redovisningen där största avvikelserna finns inom fordon, driftkostnader och övriga främmande tjänster. Bland de ordinarie driftkostnaderna finns största avvikelserna inom personalkostnaderna där högre kostnader finns för uttryckning, timvikarier, fyllnadslön, timlöner övning och materialvård samt övertid. Lägre personalkostnader finns främst för månadslöner, beredskapsersättning RiB, timlöner utbildning och för övriga personalkostnader. Bland pensionskostnaderna är det framförallt intjänande-kostnaden för förmånsbestämd ålderspension som kraftigt blivit högre i KPA:s decemberberäkning.

Högre kostnadsavvikelser mot budget finns även för lokaler där de största fördyringarna finns för hyror, sandning och snöröjning samt el-kostnader. För förbundets fordon finns kraftigt högre kostnader för drivmedel och reparation- och underhållskostnader. Lägre fordonskostnader finns för fordonsskatt och planerad service. Inom driftkostnaderna finns det främst högre kostnader för enklare inventarier, räddningsmaterial, skyddskläder och reparation och underhåll av maskiner och inventarier. Lägre kostnader finns främst för kommunikationskostnader. Under övriga främmande tjänster finns högre kostnader för tjänsteköp från Östersunds kommun, SOS-alarm och för datalicenser.

Avskrivningar

Avskrivningskostnaderna uppgår till 5 544,4 tkr vilket är 283,5 tkr lägre än budget då leveransen av den nya basbilen skedde först i december.

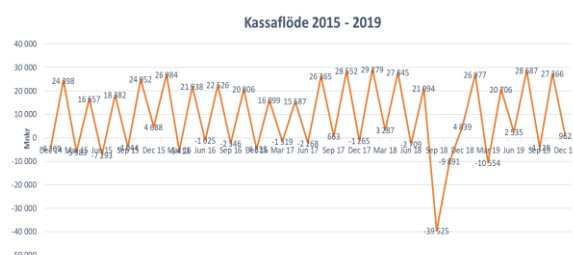
Finansnetto

Finansnettot uppgår till 841,8 tkr, vilket är 84,2 tkr lägre än budget. Högre bankkostnader kompenseras genom lägre finansiella kostnader för pensionsskulden.

Driftredovisning (Tkr)	Not	Utfall 2019-12-31	Årsbudget	Utfall 2018-12-31
Intäkter				
Tillsyn & tillstånd	1	472,1	816,0	481,5
Automatalarm	1	3 164,9	3 100,0	2 917,7
Externa arbeten	1	533,8	416,0	633,8
Försäljning av verksamhet	1	564,9	301,0	328,1
IVPA	1	809,8	600,0	644,8
Utbildning	1	1 427,2	800,0	1 257,4
Övriga bidrag & intäkter*	1	16 474,4	1 022,2	69 801,6
Medlemsbidrag	4	126 484,8	126 307,0	125 392,0
Bidrag pensioner	4	1 977,6	1 598,5	2 852,7
Intäkter totalt		151 909,5	134 960,7	204 309,5
Kostnader				
Personal*	2	90 484,0	90 366,6	105 093,1
Pensioner	2	7 453,5	6 405,3	8 039,9
Lokaler	2	15 727,3	15 256,0	15 112,8
Fordon*	2	3 871,2	2 964,0	21 457,9
Driftkostnader*	2	10 020,0	8 798,6	24 884,4
Övr främmande tjänster*	2	14 403,8	4 416,1	20 565,4
Avskrivningar*	3	5 544,4	5 828,0	6 825,1
Finansnetto	5+6	841,8	926,0	617,9
Kostnader totalt		148 346,0	134 960,7	202 596,4
Nettoresultat		3 563,5	0,0	1 713,1

Likviditet

Årets positiva resultat stärker förbundets likviditet och per 2019-12-31 uppgår förbundets kassa till ca +1 mnkr. Vid flera tillfällen de senaste åren har förbundet nyttjat sin checkkredit i slutet på varje kvartal innan medlemsbidragen betalats in, vilket visas i diagrammet nedan. 2018 års många skogsbränder medförde att checkkrediten fick höjas temporärt till -40 mnkr innan ersättningarna från MSB erhöles. Detta för att inte riskera förbundets betalningsförmåga. Under 2019 har förbundet behövt nyttja checkkrediten vid två kvartal.

Förbundets likviditet har de senaste åren genom positiva resultat ständigt förbättrats och nivån på nyttjandet av checkkrediten har blivit lägre. Målsättningen är att kontinuerligt stärka likviditeten för att inom en snar framtid helt komma ifrån användandet av checkkrediten.

Balanskravsresultat

Enligt kommunallagen skall förbundet ha en god ekonomisk hushållning. Ett minimikrav för detta är balanskravet. Enligt balanskravet ska intäkterna överstiga kostnaderna och ett negativt resultat efter balanskravsjusteringar ska regleras under de närmast följande tre åren. Balanskravsjusteringar innebär bland annat att vissa realisationsvinster inte tas med i bedömningen om årets resultat uppfyller balanskravet. Under 2019 avyttrade förbundet fordon och utrustning som genererade en reavinst på 413,7 tkr. Förbundet uppfyller balanskravet och redovisar ett resultat efter balanskravsjusteringar på 3 149,8 tkr. Förbundet öronmärker hela resultatet för finansiering av nästa års budgeterade underskott.

Balanskravsutredning (Tkr)	Utfall 2019	Utfall 2018
Årets resultat	3 563,5	1 713,1
- Realisationsvinster	-413,7	-1 128,9
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	3 149,8	584,2
+/- resultatutjämnings-reserv	0,0	0,0
Balanskravsresultat	3 149,8	584,2

Investeringsredovisning

För 2019 uppgår årets investeringar totalt till 6,7 mnkr inklusive pågående investeringar, vilket är 270 tkr högre än budget. Förbundet har även under året använt kvarvarande investeringsmedel från 2018 på 830 tkr. En begagnad lastväxlare med anpassad tank är levererad till brandstationen i Sveg.

Två begagnade BAS 1;or är köpta från Storstockholms brandförsvär. Den nya BAS 1:an beräknas bli ca 800 tkr dyrare än budget på grund av högre upphandlat grundpris samt av utökad utrustningskapacitet. Den levererades i december och kommer placeras i Östersund.

Inom posten terrängfordon avses utrustning till förbundets sex nya sexhjulingar.

Inom räddningsmaterial har en ny båtmotor till Hede station köpts in och en utbildningscontainer till Trygghetens hus. Två motorsprutor som förstördes under bränderna 2018 införskaffades även under hösten. Det planerade köpet av en kemcontainer utgick.

Avseende användning av 2018 års kvarvarande investeringsmedel har medel gått till flera mindre projekt på Furulund bland annat en ultraljudstvätt till nybyggda servicehuset och ett ventilationsaggregat till förrådshuset. Medel har även gått till att iordningställa en ny infartsgrind samt utöka övningsområdets staket.

Investeringar 2019 (Tkr)	Utfall 2019	Budget 2019
Begagnad Tankbil	865	1 200
Ny BAS 1	0	2 600
Begagnad BAS 1	380	400
Begagnad BAS 1	382	400
Utrustning terrängfordon	472	350
Räddningsmaterial	313	450
Utbildningscontainer	86	0
Kemcontainer - utgå	0	200
Summa	2 498	5 600
Pågående investeringar	3 372	(BAS1)
Disponering av kvarvarande investeringsmedel 2018		
Projekt terrängfordon	218	150
Ettapp 2 Furulund	612	680
Summa	830	830
Totalt	6 700	6 430

Redovisningsprinciper

Allmänt

Den kommunala redovisningslagen stadgar bland annat att bokföring och redovisning ska ske enligt god redovisningssed. Innebörden i detta bestäms och utvecklas genom nya och förändrade rekommendationer och lagar eller genom att ny praxis uppstår. Förutom att redovisningen ska vara rättvisande finns övriga vägledande principer såsom försiktighets- och öppenhetsprincipen. Årsredovisningen är upprättad enligt Lagen om kommunal redovisning. Förbundet följer i all väsentlighet rekommendationerna från Rådet för kommunal redovisning (RKR). Vissa avvikelser förekommer och är omnämnda nedan.

Jämförelsestörande poster

Särredovisas när dessa förekommer i not till respektive post i resultaträkningen och /eller finansieringsanalysen. Som jämförelsestörande betraktas betydande poster som är sällan förekommande.

Materiella anläggningstillgångar

Den ekonomiska livslängden för en anläggningstillgång ska uppgå till minst tre år och anskaffningsvärdet till minst ett basbelopp. Anläggningstillgångar har upptagits till anskaffningsvärde efter avdrag för planerliga avskrivningar det vill säga lika stora nominella belopp varje år. Avskrivningar av anläggningstillgångar görs efter en bedömning av tillgångens nyttjandeperiod. Avskrivning börjar när anläggningarna tas i bruk. Komponentavskrivning tillämpas fr.o.m 2017 för tillgångar där skillnaden i värdeförbrukningen av betydande komponenter är väsentlig. Avskrivningstiderna som följs är med utgångspunkt från RKR:s idéskrift om avskrivningar. Följande avskrivningstider tillämpas:

- IT-utrustning 3-5 år.
- Maskiner 5-10 år.
- Inventarier 10-20 år.
- Räddningsmaterial och kommunikationsutrustning 10-20 år.
- Brand- och räddningsfordon (tunga fordon) 10-20 år.
- Terrängfordon, pickups, personbilar (lätta fordon) och släpvagnar 5-10 år.

Periodisering

I allt väsentligt har kostnader och intäkter hänförliga till redovisningsåret bokförts som sådana, det vill säga periodiserats. Fordringar har upptagits till de belopp varmed de beräknas inflyta. Tillgångar och skulder har upptagits till anskaffningsvärde där inget annat anges.

Omsättningstillgångar

Omsättningstillgångar har värderats till lägsta värdets princip, det vill säga det lägsta av anskaffningsvärdet eller det verkliga värdet. Kundfordringar äldre än ett år har värdereglerats. Kravåtgärder fullföljs även beträffande nedskrivna kundfordringar.

Semesterlöneskuld

Semesterlöneskulden, det vill säga skulden till personalen för sparade semesterdagar och okompenserad övertid redovisas som kortfristig skuld. I skulden ingår även arbetsgivaravgifter.

Pensionsskuld

Pensionsskulden är den beräknade framtida skuld som Jämtlands Räddningstjänstförbund har till arbetstagare och pensionstagare. Den samlade pensionsskulden, inklusive löneskatt återfinns under raderna avsättningar för pensioner och kortfristiga skulder. Under avsättningar redovisas även pensionsskuldsoökningen för den del av utryckningspersonalen som har SAP-avtal. Dessa har rätt att gå i pension vid 58 års ålder. Denna pensionsrätt inarbetas löpande av personalen och kostnadsförs enligt beräkningar gjorda av förbundets pensionsadministratör KPA. Skuldökningen redovisas under verksamhetens kostnader förutom den finansiella delen som redovisas under finansiella kostnader. Pensionsrätt som inarbetats före 2004 och som vid förbundsbildningen övergick till anställning i Jämtlands Räddningstjänstförbund bekostas av medlemskommunerna. Detta innebär att förbundets pensionsskuld redovisas helt och hållet i balansräkningen.

Värdering och upplysningar om pensionsförpliktelser

Rekommendationen RKR 17 Värdering och upplysningar om pensionsförpliktelser normerar hur pensionsförpliktelser skall värderas i den kommunala redovisningen. KPA:s beräkning (RIPS 17) har använts för att ta fram skuldens storlek.

Redovisning av hyres-/leasingavtal

Förbundet följer inte RKR:s rekommendation 13.2 kring redovisning av hyres-/leasingavtal då samtliga avtal har klassificerats som operationella, även om de i övrigt uppfyller kriterierna för ett finansiellt avtal.

Långfristiga skulder

Under långfristiga skulder redovisas reverslån för övertagna tillgångar mot tillkomna medlemskommuner. Lånen löper på tio års amorteringstakt.

Balansräkning

(Tkr)	Not	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Anläggningstillgångar			
Maskiner & inventarier	3	43 119,4	41 963,1
Finansiella anläggningstillgångar	7	14 681,3	13 881,0
Summa anläggningstillgångar		57 800,7	55 844,1
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	8	43 236,1	46 946,2
Kassa & Bank	9	1 043,4	4 938,2
Summa omsättningstillgångar		44 279,5	51 884,4
Summa tillgångar		102 080,2	107 728,5
Eget kapital			
Eget kapital	10	17 183,5	13 620,0
- därav periodens resultat		3 563,5	1 713,1
Avsättningar			
Avsättningar	11	26 850,1	25 252,1
Skulder			
Långfristiga skulder	12	4 173,6	5 260,8
Kortfristiga skulder	13	53 873,0	63 595,6
Summa skulder		58 046,5	68 856,4
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		102 080,2	107 728,5

Ekonomisk ställning

Resultat och nyckeltal (Mnkr)	2019	2018	2017	2016	2015	2014	2013
Verksamhetens intäkter	23,4	76,1	7,9	6,7	9,1	6,7	8,1
Verksamhetens kostnader	-141,9	-195,2	-123,9	-123,4	-117,9	-95,6	-95,7
Avskrivningar	-5,5	-6,8	-5,5	-5,3	-5,1	-4,2	-3,7
Verksamhetens nettokostnader	-124,0	-125,9	-121,5	-122,0	-113,9	-93,1	-91,3
Kommunbidrag	128,4	128,2	124,0	120,5	117,0	94,3	94,5
Finansnetto	-0,8	-0,6	-0,6	-0,3	-0,4	-0,3	-2,0
Årets resultat	3,6	1,7	1,9	-1,8	2,6	0,8	1,2
Omsättning	151,9	204,3	131,9	127,3	126,1	101,0	102,7
Medlemsfinansiering	84,6%*	62,8%*	95,3%	93,4%	94,7%	93,3%	92,0%
Soliditet	16,8%	12,7%	13,2%	11,0%	13,0%	10,5%	10,5%
Balansomslutning	102,1	107,7	90,3	90,5	90,6	74,4	65,9
Investeringar	6,7	9,7	4,5	5,4	6,7	3,7	8,0
Eget kapital	17,2	13,6	11,9	10,0	11,8	7,7	6,9
Kassa	+1,0	+4,9	-1,2	-4,7	4,8*	-4,3	-6,5
Lån medlemskommuner	4,1	5,2	6,4	7,6	8,7	1,2	2,0

År 2013 och 2014 gäller beloppen kommunerna Östersund, Krokoms, Strömsund, Berg, Bräcke och Ragunda. 2015 tillkom Härjedalen som medlemskommun. * Medlemsfinansiering 2018 & 2019 är inklusive MSB:s bidrag, * Kassa 2015 har positivt saldo av två förskottsinsbetalda kommunbidrag.

Kassaflödesanalys

(Tkr)	Not	Bokslut 2019	Bokslut 2018
Löpande verksamhet			
Årets resultat	10	3 563,5	1 713,1
Inbetalning eget kapital		0,0	0,0
<i>Justering för poster som inte ingår i kassaflödet</i>			
Avskrivningar	3	5 544,4	5 720,7
Nedskrivningar	3	0,0	129,0
Gjorda avsättningar	11	1 598,0	3 111,5
<i>Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital</i>			
Förändring kortfristiga fordringar	8	3 710,2	-6 372,8
Förändring kortfristiga skulder	13	-9 722,6	13 779,1
Kassaflöde från löpande verksamhet		4 693,4	18 080,5
Investeringsverksamhet			
Investering i materiella anläggningstillgångar	3	-6 700,9	-9 087,3
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		0,0	0,0
Kassaflöde från investeringsverksamhet		-6 700,9	-9 087,3
Finansieringsverksamhet			
Nyupptagna lån		0,0	0,0
Ökning/minskning långfristiga fordringar	7	-800,2	-1 729,7
Ökning/minskning långfristiga skulder	12	-1 087,2	-1 156,6
Kassaflöde från finansieringsverksamhet		-1 887,4	-2 886,3
Årets kassaflöde	9	-3 894,8	6 106,9
Likvida medel vid årets början	9	4 938,2	-1 168,7
Likvida medel vid årets slut	9	1 043,4	4 938,2

Noter

(Tkr)	Bokslut 2019-12-31	Bokslut 2018-12-31
Not 1. Verksamhetens intäkter		
Taxor och avgifter	4 170,8	4 039,4
Hyror och arrenden	158,9	247,9
Bidrag*	*15 702,9	*68 338,4
Försäljning av verksamhet	2 801,9	2 230,3
Realisationsvinster försäljning anläggningstillgångar	413,7	1 128,9
Övriga intäkter	199,0	79,9
Summa	23 447,1	76 064,8
* Innehåller 2019 ersättning från MSB på totalt 11 mnkr.	10 998,2	
* Innehåller 2018 ersättning från MSB på 64 mnkr samt tre uppbokade fordringar på totalt 3 mnkr, totalt 67 mnkr.		
Not 2. Verksamhetens kostnader		
Löner och ersättningar*	68 474,1	79 213,3
Sociala avgifter*	21 419,3	24 527,6
Pensionskostnader	7 453,5	8 039,9
Övriga personalkostnader*	590,6	1 352,2
Lokalkostnader	15 727,3	15 112,8
Hyra och leasing av fordon och maskiner	166,2	154,6
Förbrukningsinventarier och förbrukningsmaterial*	3 436,7	17 431,7
Kontorsmaterial och trycksaker	41,2	55,6
Reparationer och underhåll av fordon och maskiner*	2 781,9	3 377,2
Tele-, IT-kommunikation och postbefordran*	2 580,3	3 307,1
Kostnader transporter och resekostnader*	2 214,0	19 803,1
Övriga främmande tjänster*	14 963,0	20 565,4
Försäkringspremier och riskkostnader	923,7	794,7
Avgifter och övriga verksamhetskostnader	1 188,0	1 418,3
Summa	141 959,7	195 153,5
* Innehåller 2019 bokförda kostnader rörande skogsbränderna 2018 på totalt 11 mnkr som återsökts från MSB.	10 998,2	
* Innehåller 2018 bokförda kostnader rörande skogsbränderna på totalt 71,6 mnkr som återsökts från MSB.		
Revision av räkenskaper;	47,0	39,0
Not 3. Maskiner, inventarier och fordon		
Ingående anskaffningsvärde	100 795,5	91 064,3
Årets anskaffningar	3 329,1	9 731,2
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	104 124,6	100 795,5
Ingående avskrivningar	-58 832,4	-52 982,9
-Årets avskrivningar	-5 544,4	-5 720,6
-Årets nedskrivningar	0,0	-128,9
Utgående ackumulerade avskrivningar	-64 376,8	-58 832,4
Pågående investeringar	3 371,7	0,0
Bokfört värde för investeringar	43 119,4	41 963,0

(Tkr)		Bokslut 2019-12-31	Bokslut 2018-12-31
Not 4. Kommunbidrag			
	Ägarandel		
Berg	10,44%	12 863,6	13 091,0
Bräcke	8,23%	10 197,6	10 320,0
Härjedalen	18,47%	22 598,8	23 160,0
Krokom	14,27%	17 920,4	17 893,0
Strömsund	13,66%	16 991,3	17 129,0
Ragunda	8,07%	9 939,3	10 119,0
Östersund	26,86%	35 973,7	33 680,0
Östersund, Särskild ålderspension		1 977,6	2 852,6
Summa	100 %	128 462,4	128 244,6
Not 5. Finansiella intäkter			
Ränta, likvida medel		5,1	0,0
Summa		5,1	0,0
Not 6. Finansiella kostnader			
Ränta på lån		2,4	4,7
Ränta på pensionskostnader		815,1	582,8
Bankkostnader och övrig räntekostnad		29,4	30,3
Summa		846,9	617,8
Not 7. Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristig fordran särskild avtalspension ÖSD		14 681,3	13 881,0
Summa		14 681,3	13 881,0
Not 8. Kortfristiga fordringar			
Kundfordringar		32 540,3	32 443,1
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		7 170,1	*9 610,8
Momsfordran		1 521,2	2 877,3
Skattekonto		827,1	892,1
Övrigt		1 177,4	1 122,9
Summa		43 236,1	46 946,2
*Innehåller fordran mot MSB 2018 på ca 3 mnkr.			
Not 9. Likvida medel			
Handkassor		80,3	87,1
Koncernkonto, Östersunds kommun		963,1	4 851,1
Summa		1 043,4	4 938,2
Not 10. Eget kapital			
Ingående eget kapital		13 620,0	11 906,9
Periodens resultat		3 563,5	*1 713,1
Utgående eget kapital		17 183,5	13 620,0
*Öronmärkning av 550 tkr för återanskaffning av utr.			
Not 11. Avsättningar			
Ingående avsättning		25 252,1	22 140,6
Pensionsutbetalningar		-1 044,0	-976,0
Ny intjänad pension		1 713,0	3 068,0
Ränte- och basbeloppsuppräknningar		655,0	468,0
Förändring av löneskatt		312,0	607,5
Övrig post		-38,0	-56,0
Utgående avsättning		26 850,1	25 252,1

(Tkr)	Bokslut 2019-12-31	Bokslut 2018-12-31
Not 12. Långfristiga skulder		
Långfristig skuld Ragunda	0,0	157,0
Långfristig skuld Härjedalen	4 173,6	6 260,3
Summa	4 173,6	6 417,3
Not 13. Kortfristiga skulder		
Leverantörsskulder	8 877,2	14 494,6
Övriga kortfristiga skulder	416,9	482,4
Personalens källskatt	1 796,9	1 859,0
Skatteskulder	0,0	50,5
Semester & löneskuld, komptid inkl sociala avgifter	3 181,2	3 491,4
Upplupna sociala avgifter	1 708,7	1 789,5
Pensionspremie avgiftsbestämd avtalspension	4 663,5	3 940,3
Kortfristig del av långfristig skuld till medlemmar	1 087,2	1 156,6
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	32 141,3	36 331,3
Summa	53 873,0	63 595,6

Årsredovisningen 2019 är fastställd vid direktionmöte 2020-03-13

Revisionsberättelse 2019

Jämtlands Räddningstjänstförbund

063-14 80 00, Fax 063-14 80 05

info@rtjamtland.se

www.rtjamtland.se

Besöksadress: Fyrvallavägen 4, Östersund

Postadress: Box 71, 831 21 Östersund

Organisationsnummer: 222000-1560